

Van-e feltolódás az Asszony-hegyen? Újabb adatok az Asszony-hegy földtani felépítéséről

Hoppár Mária, IV. évf., ELTE TTK

Kiss Gabriella, IV. évf., ELTE TTK

Nagy Sándor, IV. évf., ELTE TTK

Vojnits Anna, IV. évf., ELTE TTK

Témavezető(k): **dr Sztanó Orsolya**, docens
ELTE Általános és Történeti Földtani Tanszék

A Gerecse északi részén található Asszony-hegy mezozoos tömb több, mint 200 méterrel magasodik ki az öt körülvevő kvarter lösz rétegekből. A hegy fő tömegét a triász Dachsteini Mészke alkotja, illetve nagy felületen található itt jura Pisznicei Mészke is.

Körülbelül dőlés irányban haladva a hegy bejárásakor szembejön, hogy a rétegek települési sorrendje nem szokványos. A Dachsteini Mészke Pisznicei Mészke, illetve nyomokban ennél fiatalabb felső-jura települ, és szórványosan alsó-kréta képződményeket is megfigyelhetünk, de mindennek a tetején újra a triász Dachsteini Mészket találjuk.

Munkánk alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy ez a Dachsteini Mészke egy ÉK-DNy irányú kompresszió hatására kialakult feltolódással került a jura rétegek fölé. Ezt támasztják alá az általunk talált szerkezetföldtani bizonyítékok (így a terepen észlelt nyírásjelzők, és a repedésrendszerek), továbbá az a tény, hogy egyéb vetős megoldás geometriai okokból kivitelezhető. A korábbi olisztolitos modell is elvetendő, mivel a területen nyírásjelzőket is észleltünk, viszont az olisztolitot potenciálisan körülvevő mátrixot nem találtunk sehol. Az általunk talált bizonyítékok továbbá arra is engednek következtetni, hogy e feltolódás a kréta-eocén időintervallumban kellett, hogy bekövetkezzen.

A vetőkarcok, illetve repedések egy másik generációja egy későbbi (paleogén) ÉK-DNy-i tenziós erőteret is leképez.

A feltolódás mellett a hegy földtani felépítésére két lehetséges megoldás adódik. Egyikben három vető övezte sasbércként emelkedik ki, a másikban két párhuzamos vető között kiemelt, és kibillentett pásztaórol van szó. Utóbbi valószínűbbnek tartjuk, mivel a hegytől északra is találtunk, feltehetően helyben álló Dachsteini Mészke törmelékét.